

Eén van hen ziet nooit daglicht. Een andere krijgt al jarenlang nooit bezoek. Tot theatermaakster Elena Peeters (26) langskwam. “Ik was de eerste persoon die die man in zeven jaar tijd een brief schreef”, zegt ze. Voor haar nieuwe voorstelling *Johnnyboy* begon ze te corresponderen met Amerikaanse terdoodveroordeelden om na te gaan of ze het zou kunnen, de mens loskoppelen van zijn daden. Ze ging ook oog in oog met hen zitten. “Hen begrijpen kan ik niet. Maar hen zién: dat betekende alles voor hen.” KIM CLEMENS

Oog in oog met moordenaars op death row

Elena Peeters: “Het was een heel intense ervaring.”

BERT DE DEKEN

Theatermaakster schreef en bezocht Amerikaanse terdoodveroordeelden

John is terdoodveroordeeld, net als Christian. Ruben heeft levenslang. Echt levenslang, zonder enige mogelijkheid op vervroegde vrijlating. De ene had twee mensen vermoord, de andere zijn drie kinderen en de derde maakte deel uit van een gewelddadige gang in LA. In alle drie vond Elena een stukje menselijkheid terug. “Ik begon met hen te schrijven nadat ik een interview had

tie voor gevangenen, werd ze gelinkt aan drie gedetineerden, van wie twee op *death row*. Twee in Texas en één in Californië. “Met twee van hen heb ik een jaar lang geschreven, met een andere maar vier keer, die had nog andere correspondenten. De eerste brief was een kennismaking, mezelf even voorstellen. Gaandeweg praatten we over vanalles. Vooral ook over de kindertijd.” Op dat moment wist Elena nog niet wat de mannen hadden gedaan. Het rechtstreeks vragen was tegen de regels. “Ik had het kunnen opzoeken, maar dat heb ik bewust niet gedaan. Uiteindelijk hebben ze het me zelf verteld.”

Vreselijke gevangnissen

De briefwisseling was het begin, maar Elena wilde de mannen vooral ook bezoeken. Op haar eentje trok ze voor enkele weken naar de VS. “Het was een heel intense ervaring. Hen helemaal loskoppelen van hun daad is me niet gelukt. Tegelijkertijd bleef ik ervan overtuigd dat een mens niet samenvalt met het slechtste wat hij heeft gedaan. Ik kan hun daden niet begrijpen, maar ik kan de mens erachter wel nog

zien. Dat betekende alles voor hen. Gezien worden.”

Waar ze wel enorm van schrok, waren de omstandigheden in de gevangenis. “Eén van die mannen zit 23 van de 24 uur alleen in zijn cel. Het laatste uur mag hij naar een recreatiecel. Hij ziet nooit daglicht, dat kun je je eigenlijk niet voorstellen. De gevangnissen hier zijn niet te vergelijken met die ginder.”

Maar het meest verrassende waren nog de contacten met de Amerikanen buiten de gevangenis. Ze verbleef er bij gewone mensen thuis, via couchsurfing. “Ze begrepen niet waarom ik überhaupt aandacht wil schenken aan terdoodveroordeelden. Het maffe is dat zowel mensen die voor de doodstraf zijn als die tegen de doodstraf God aanhalen als argument. Ik ben het gesprek aangegaan, maar ik heb nooit geprobeerd iemand zijn mening te veranderen. Dat doe ik in de monoloog ook niet. Ik neem geen standpunt in, behalve misschien dat ik me blijf afvragen waarom iemand het recht zou hebben om te beslissen over andermans leven. Als de mensen er na het buitengaan over blijven praten, dan is het voor mij al geslaagd.”

INFO

Johnnyboy loopt tot het najaar. Er zijn nog kaarten voor twee extra voorstellingen: 18 mei in Het Paleis in Antwerpen en 1 oktober in de Arenbergschouwburg.

ELENA PEETERS
THEATERMAAKSTER

“Het maffe is dat zowel de voorstanders van de doodstraf als de tegenstanders hetzelfde argument aanhalen: God”

gelezen met een vrouw die dat ook deed. Zij had geen enkel oordeel over die mannen en kon hen los zien van hun daden. Dat fascineerde me. Ik wilde weten of ik dat ook zou kunnen.”

Via Inside-Outside, een soort van Amerikaanse pennenvriendenorganisa-

Zes Belgen op tien drinken elke dag melk

Melk is goed voor elk: de Belg neemt het advies consequent ter harte. Zuivel maakt zelfs een aanzienlijk deel uit van onze voedingsaankopen. Dat blijkt uit een rondvraag door marktonderzoeksbureau GfK bij vijfduizend gezinnen in opdracht van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM).

Melk wordt door 83 procent van de Belgen beschouwd als iets wat je altijd in huis moet hebben, en 59 procent drinkt het dagelijks, puur of met ontbijtgranen en havermout, of in chocolademelk, milkshakes en smoothies.

Gemiddeld gaf de Belg vorig jaar 271 euro uit aan zuivelproducten. Het grootste deel van dat bedrag ging naar kaas (110 euro), yoghurt (29 euro), melk (28 euro), boter (17 euro), ijs (16 euro) en room (10 euro). (aro)

Dokters doen kwart minder huisbezoeken

Huisdokters komen almaar minder op huisbezoek. In de afgelopen tien jaar is het aantal raadplegingen bij de dokter met een kwart gestegen, terwijl het aantal huisbezoeken net met een kwart daalde. Dat blijkt uit cijfers van het RIZIV. Het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering becijferde dat de huisartsen in ons land in 2017 zowat vier miljoen huisbezoeken minder aflegden dan in 2007. Het RIZIV ziet verschillende verklaringen. Dokters gaan minder graag op huisbezoek omdat het hen meer tijd kost, en ouderen blijven langer mobiel. In tien jaar is de prijs van een raadpleging bij de dokter gestegen met 4,5 euro. Een huisbezoek werd zes euro duurder. (jvr)

	Apple	Google	Microsoft	Samsung	Twitter
2015					
2016					
2017					
2018					

Alleen Microsoft laat revolver-emoji niet schieten

Na Apple, Twitter en Samsung verandert nu ook Google het geweer van schouder: het heeft zopas de revolver-emoji voor Android vervangen door een hip waterpistool, zo meldt Emojipedia. Het symbool zorgt

in de VS al een tijdje voor flinke controverse, naar aanleiding van de vele schietpartijen in het land. Apple verving zijn pistool-emoji twee jaar geleden als eerste door een speelgoedvariant, en dat initiatief

maakt duidelijk school. Bij de grote ‘spelers’ is het nu enkel nog wachten op Microsoft, dat nog altijd een echte revolver in zijn emoji-lijst heeft staan. Ironisch genoeg was de

computergigant in 2015 de enige die wél een speelgoedrevolvertje als emoji had, maar dat speeltje verdween bij de *redesign* in 2016. (krs)